

Nd.

203. Frumvarp

til laga um einkasölu á tóbaki.

Flutningsm.: Hjeðinn Valdimarsson.

1. gr.

Frá 1. jan. 1929 má enginn nema ríkisstjórnin flytja hingað frá útlöndum neina tegund af tóbaki, hvort sem það er unnið eða óunnið og til hvers sem það er ætlað.

Lög þessi taka eigi til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs tóbak, ef tóbaksbirgðir eru eigi, að álitu lögreglustjóra, meiri en svo, að hæfilegur forði sje handa skipverjum og farþegum. Ef birgðirnar teljast meiri, fer um það, sem umfram er, eftir 11. gr. Þegar sjerstakar ástæður mæla með, getur ráðherra látið sektir falla niður, og er heimilt að greiða verð fyrir tóbakið, ef ætla má, að tilætlunin hafi eigi verið að flytja það hjer í land.

2. gr.

Tóbak það, sem ríkisstjórnin flytur inn samkvæmt 1. gr., selur hún kaupfjelögum, öðrum verslunarfjelögum eða kaupmönnum, en eigi öðrum. Um tóbakssölu setur ríkisstjórnin nánari reglur.

3. gr.

Það fje, sem þarf til verslunarrekstrar þess, er ræðir um í 1. og 2. gr., leggur ríkissjóður fram, og er ríkisstjórninni heimilt að taka það að láni.

4. gr.

Ríkisstjórnin annast rekstur verslunarinnar, skipar forstöðumann og tvo endurskoðendur og setur þeim erindisbrjef.

5. gr.

Ríkisstjórnin ákveður í reglugerð, hvernig fara skuli með tóbaksbirgðir þær, sem fyrir hendi kunna að vera þegar lög þessi koma í gildi, hvort gjald skuli greitt af þeim í ríkissjóð eða hvort þær skuli teknar eignarnámi.

6. gr.

Verslunin skal leggja frá 10 til 35 af hundraði á tóbak, eftir því sem henta þykir fyrir hverja tegund. Álagning þessa skal miða við verð vörunnar, kominnar í hús hjer á landi, með tolli. Tóbak til sauðfjárbaðana selst án hagnaðar.

7. gr.

Verslunin skal greiða hinn lögákveðna tóbakstoll þar, sem tóbakið er fyrst flutt í land, og á þann hátt og á þeim tíma, er tolllög mæla fyrir.

8. gr.

Ágóði sá, sem verður af versluninni, greiðist í rikissjóð og telst með tækjum hans. Ríkisstjórnin setur nánari reglur um reikningsskil. Í þeim reglum má ákveða, að árlega leggist nokkur hluti ágóðans í veltufjár- og varasjóð.

9. gr.

Verslunin skal jafnan hafa nokkurn forða fyrirbyggjandi í Reykjavík af tóbaki. Kostnað af sendingu þess innanlands greiði viðskiftamenn. Þantað tóbak getur verslunin látið senda beint frá útlöndum til þeirra staða hjer á landi, sem óskað er, og miðast álagning þá við verðið á höfn ákvörðunarstaðar.

10. gr.

Ríkisstjórnin ákveður hámarksverð tóbaks í smásölu.

11. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, 50 til 20000 kr., ef eigi liggur þyngri refsing við eftir öðrum lögum. Auk þess er tóbak, sem inn er flutt í heimildarleysi, upptækt og afhendist versluninni til ráðstöfunar. Andvirðið telst meðal tekna hennar og rennur í rikissjóð.

12. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

Greinargerð.

Tóbakseinkasala landsverslunarinnar var úr gildi numin 1925 og tóbakstollurinn jafnframt hækkaður til muna. Nú er flokkaskifting á þingi öll önnur en þá, og er því tími til kominn að taka málið upp af nýju. Reynslan hefir sýnt, að tóbakseinkasala er hagkvæmasta skipulag á verslun með þessa vörutegund, sem jafnframt getur gefið rikissjóði allmiklar tekjur, varlega áætlaðar 200—300 þús. kr. Hinsvegar hefir rikissjóður þörf á nýjum og rjettlátari tekjustofnum en þeim flestum, sem fyrir eru, ef hægt á að vera að auka verklegar framkvæmdir í landinu og gera umbætur á ýmsum sviðum.

Frumvarp þetta er að mestu samhljóða l. nr. 40, 27. júní 1921. Einguis er svo til breytt, að það gangi í gildi 1. jan. 1929, og álagningin er miðuð við verð vörunnar að viðbættum tolli, eins og venja er til hjá verslunum, en ekki á innkaupsverðið eitt, eins og í lögunum. Ýmsum atriðum öðrum er vert að breyta, en tími nægur til þess í nefnd, og verður þess nánar getið í framsögu.